

Vergaderjaar 2023–2024

30 196

Duurzame ontwikkeling en beleid

Nr. 826

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 maart 2024

Op 29 februari 2024 verzocht de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat mij om een reactie te sturen op de brief «Inbreng NVB aan commissiedebat Circulaire Economie» van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), tijdig voor het sluiten van de deadline van 18 maart 2024 van de Voorhang ontwerpregeling tot wijziging van de Regeling groenprojecten 2022 (Kamerstuk 30 196, nr. 823). Ook heeft de vaste commissie mij verzocht om hierover in gesprek te gaan met de groenbanken. Met deze brief geef ik mede namens de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst invulling aan dit verzoek.

In de brief «Inbreng NVB aan commissiedebat Circulaire Economie» van 15 februari 2024 onderstreept de NVB het belang van de transitie naar een circulaire economie en de noodzaak om deze transitie te versnellen. Hieronder ga ik in op deze inbreng van de NVB, waarbij ik onderscheid maak tussen de zaken die de NVB nodig acht om financiering van circulaire business cases te bevorderen, en specifiek de stimulering van circulaire financiering via de Regeling groenprojecten. Wat betreft de Regeling groenprojecten ga ik hierbij ook in op een brief hierover van de NVB aan het kabinet van 27 november 2023. Tevens reageer ik op het verzoek van de vaste commissie om in gesprek te gaan met de groenbanken over de Regeling groenprojecten.

Financiering circulaire economie

De NVB geeft in haar inbreng een viertal zaken aan die zij nodig acht om de circulaire business cases te bevorderen. Concreet noemt de NVB de volgende punten: het creëren van een gelijk speelveld voor circulaire bedrijven, een wijziging in de belastinglast, de voorbeeldrol van de overheid en de beschikbaarheid van publieke financiering en garanties.

In een circulaire economie gaan we zuinig en slim om met grondstoffen en producten. Dat leidt tot minder uitstoot van broeikasgassen, minder

milieuvervuiling en meer biodiversiteit. Een circulaire economie maakt Nederland bovendien minder afhankelijk van andere landen. Hierbij is de bijdrage van financiële instellingen essentieel. Het kabinet hecht belang aan de samenwerking met de banken om circulaire financiering verder te brengen.

De kopgroep Circulair Financieren is een samenwerkingsverband waarin, onder voorzitterschap van Invest-NL, samengewerkt wordt tussen financiële instellingen, de regionale ontwikkelingsmaatschappijen, het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de gemeente Amsterdam, de provincie Utrecht en een aantal andere betrokken organisaties. Deze kopgroep, aangesloten bij het Platform voor Duurzame Financiering van de Nederlandsche Bank, werkt op basis van een in 2022 uitgebrachte Roadmap aan concrete oplossingen.

Onze gezamenlijke ambities zijn groot. Op de Nationale Conferentie Circulaire Economie 2024 (NCCE) van 14 maart is het financieren van circulaire businesscases een belangrijk onderwerp. In het plenaire onderdeel van het programma wordt ingegaan op de problemen die daarbij spelen en hoe er gewerkt wordt aan oplossingen. Op 6 maart jl. heb ik met bestuurders uit de financiële sector gesproken over de financiering van de circulaire economie. Hierin zijn we stappen aan het zetten.

Regeling groenprojecten

De NVB benadrukt in haar inbreng dat versterking van de Regeling groenprojecten nodig is om circulaire financieringen vanuit het bedrijfsleven te stimuleren, en daarmee de circulaire transitie te versnellen.

De regeling groenprojecten stimuleert de financiering van duurzame innovatieve projecten waarvoor financiering een knelpunt is. De regeling is als doelmatig en doeltreffend geëvalueerd. In 2022 is de regeling herzien, waarbij mogelijkheden voor circulaire projecten zijn verruimd. Hiermee blijft de regeling de duurzame koplopers stimuleren. De regeling is, mede vanwege de meerjarige leningen die door de banken worden verstrekt, gebaat bij voorspelbaarheid. Jaarlijks monitor ik met de banken de omvang van de investeringen en de technologische ontwikkeling en waar nodig pas ik de regeling aan. In 2023 is via de regeling in totaal voor bijna € 1,4 miljard aan duurzame innovatieve projecten gefinancierd. Tot nu toe is het aantal aanvragen voor deze circulaire categorieën echter nog beperkt. Om de mogelijkheden voor circulaire financiering te verruimen, met name binnen duurzame energie, loopt op dit moment een beleidsmatige wijziging van de Regeling groenprojecten. De voorhangprocedure van deze wijziging loopt tot en met 18 maart.

Zorg over de toekomst van de Regeling groenprojecten speelt ook in meer algemene zin. De vorige Tweede Kamer heeft besloten om de fiscale vrijstelling groen beleggen voor de Regeling groenprojecten door middel van een amendement vanaf 2025 meer dan te halveren. Ik ben bekend met signalen van zorg van de groenbanken over de continuïteit van de Regeling als gevolg van deze maatregel. Hierover heeft de NVB mij een brief gestuurd op 27 november 2023. Door dit amendement wordt de regeling minder aantrekkelijk voor groene spaarders en beleggers en daardoor staan de groenbanken onder druk. Hierdoor zullen minder duurzame innovatieve projecten worden gefinancierd. Gelet op de zorg van de banken over de continuïteit van de regeling, heb ik besloten om onderzoek te laten doen naar de gevolgen van deze maatregel voor de Regeling groenprojecten. Over de uitkomsten van dit onderzoek zal ik uw Kamer vóór de zomer informeren.

Gesprek met groenbanken

De commissie verzoekt mij om in gesprek te gaan met de groenbanken, in ieder geval met Triodos Bank en ASN Bank, en de commissie daarover schriftelijk te informeren. Ik zal aan dit verzoek van de commissie voldoen. Daarnaast zal ik middels dit gesprek ook tegemoetkomen aan een verzoek van Triodos Bank om een overleg over de Regeling groenprojecten Buitenland 2002. Over de uitkomsten van deze gesprekken wordt u schriftelijk geïnformeerd.

Hiermee zet ik concrete stappen om circulaire financiering te bevorderen en daarbij relevante partijen, waaronder de groenbanken, te betrekken.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen